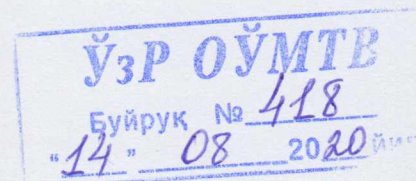

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Самарқанд ветеринария медицинаси институти.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 -сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талаби 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжаликлари таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланиши	4
1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
1.2.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари	4
1.2.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари	5
1.2.3. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари	5
1.2.4. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий вазифалари	5
1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари.....	6
2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар	7
2.1. Умумий компетенциялар.....	7
2.2. Касбий компетенциялар.....	7
2.3. Касбий квалификациялар	8
3. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	8
Библиографик маълумотлар	9

1. 5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналишининг умумий тавсифи

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кредит-модуль тизимининг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга “бакалавр” малакаси (даражаси), “зооинженер” квалификацияси ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши

Малака талаби **5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича)** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиши бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг она-оналари ва бошқа манфаатдор шакслар.

1.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) – фан ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги йўналиш бўлиб, қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш; наслчилик ишини олиб бориш, уларнинг ирсият ва ўзгарувчанлик белгиларининг наслдан–наслга берилишини биометрик таҳлил қилиш; чорва моллари учун тўла қийматли озиклантиришни ташкил этиш ва мустаҳкам озуқа базасини яратиш; чорвачилик учун бино ва иншоатларини лойиҳалаштириш; чорва молларини сақлаш ва молхоналарда микроклим кўрсаткичларини

таъминлаш; гўшт, сут, тухум, тери, жун, балиқ, мўйна, асал, пилла ва бошқа иккиламчи чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш, ташиш, сақлаш, қайта ишлаш ва стандартлаш; чорвачиликда қўлланиладиган инновацион технологияларини жорий этиш; отларни машқ қилдириш; чорва моллари касалликлари ва уларни олдини олишни билиш; чорвачиликда ветеринария санитария тадбирларини амалга ошириш; чорвачилик маҳсулотларидан тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш;; чорвачилик соҳаси ва хўжаликларнинг иқтисодий самарадорлигини ҳисоб-китоб қилишни амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолияти соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар киритилиши мумкин.

1.2.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

- зооинженерия тизимидаги жараёнлар, Республика Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси, Республика “Ўзбекчорванасл” агентлиги, вилоят ва туман худудий “Чорванасл” марказлари, Республика “Қоракўлчилик” уюшмаси, вилоят ва туман худудий “Қоракўлчилик” уюшмалари, Республика “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси, вилоят ва туман хухудий “Балиқсаноат” уюшмалари, Республика “Ўзбек асаларичилари” уюшмаси, худудий “Асаларичилар” уюшмалари, Республика “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси, вилоят ва туман худудий “Агротилла” уюшмалари;

- зооветеринария шаҳобчалари, сунъий уруғлантириш пунктлари; қорамол, қўй, паррандалар, йилқи, туя, эчки, қуён, асалари, балиқ, пилла қурти, чўчка ва мўйнали ҳайвонларини урчиттишга ихтисослашган хўжаликлар; чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган хўжаликлар ва корхоналар; омукта-ем ишлаб чиқариш завод ва корхоналари; илмий-тадқиқот жараёнлари;

- давлат, акционерлик ва хусусий компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари, иқтисодиётнинг турли соҳа ва тармоқларида бошқарув қарорларини амалга ошириш жараёнлари.

1.2.3. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш;
- ахборот-таҳлилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

1.2.4. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;
- ташкилот ва корхоналар фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий билимларни қўллаш орқали бошқариш;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалари ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб

боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;

- бирламчи ишлаб чиқарувчи бўғин ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- корхоналар ташкилий-бошқарув фаолиятида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантини танлаб олишни асослашда иштирок этиш;
- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестицион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Ахборот-таҳлилий фаолиятида:

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;
- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;
- ташкилотнинг ички ҳужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;
- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;
- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;
- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш усуллари бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиш;
- ҳўжалик юритувчи субъектларни замонавий бошқариш тизимини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш тизимини таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни тадбиқ этиш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан белгиланадиган иқтисодий соҳаларини қамраб олувчи магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатларда ўқишни давом эттириши мумкин.

2. 5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;
- ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;
- музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш;
- корпоратив ахборот тизимларини, молиявий-иқтисодий таҳлил ва молиявий ҳисоботни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш;
- чорвачилик объектларида стратегик ва операцион бошқарув вазифаларини, ишни ташкил қилиш, бошқаришнинг замонавий технологияларини, ходимлар жамоасига етакчилик қилишни билиш;
- қорамол, қўй, паррандалар, йилқи, туя, эчки, қуён, асалари, балиқ, пилла, чўчка ва мўйнали ҳайвонларини урчитиш, сақлаш, озиклантириш, чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш кўникмаларига эга бўлиш;
- озик-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган зоотехниявий тадбирларини амалга ошириш укувига эга бўлиш;
- чорва моллари ва паррандалар орасида учрайдиган турли касалликларни олдини олиш чора тадбирларини ташкил этиш;
- ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Зоотехник, зоотехник-осеминатор, наслчилик ишлари бўйича зоотехник, бонитёркавчи-зоотехник, ҳайвонларни идентификация қилиш бўйича зоотехник, чорвачилик маҳсулотлари товароведи, чорвачилик маҳсулотларига даслабки ишлов бериш технологи, озуқалар сифати ва тўйимлилигини назорат қилиш каби квалификацияларга эга бўлиш.

3. 5410100 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътилар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Гуманитар ва табиий-илмий фанлар”, “Умумқасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқитишнинг меъерий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун	Кечки таълим шакли учун	Сиртқи таълим шакли учун
Назарий ва амалий таълим	40-60 %	40-60 %	40-60 %
Шу жумладан, мустақил таълим	50:50 %	15-35 %	25-45 %
Аттестация	6-8 %	6-8 %	6-8 %
Таътил	10-30 %	10-30 %	10-30 %
Малакавий амалиёт	15-30 %	15-30 %	15-30 %
Битирув малакавий иши	2-7 %	2-10 %	2-10 %

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, касбий фаолият тури, кредит, модуль, бакалаврият, ўқув режа, фан дастури, ўқув жараёни, малакавий амалиёти, битирув малакавий иш, баҳолаш, ички назорат, якуний давлат назорати, давлат-жамоатчилик назорати, ташқи назорат, моддий-техник база, давлат аттестацияси, мустақил таълим, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, таълим сифати назорати, профиль, ишлаб чиқариш, илмий-тадқиқот жараёнлари, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси, “Ўзбекчорванасл” агентлиги, вилоят ва туман ҳудудий “Чорванасл” марказлари, “Қоракўлчилик” уюшмаси, вилоят ва туман ҳудудий “Қоракўлчилик” уюшмалари, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси, вилоят ва туман ҳудудий “Балиқсаноат” уюшмалари, “Ўзбек асаларичилари” уюшмаси, ҳудудий “Асаларичилар” уюшмалари, консалтинг, зот, ген, генотип, краниологик классификация, урчитиш, чатиштириш, қочириш, фенотип, ирсият ва ўзгарувчанлик, полимерия, қорамол, қўй, эчки, йилқи, туя, парранадлар, асалари, балиқ, пилла, мўйнали ҳайвон, экстерьер, интерьер, конституция типлари, озиқа турлари, озиқа бирлиги, озиқа меъёри, рацион, озиқлантириш типи, ҳайвонларни сақлаш усуллари, микроклим кўрсаткичлари, консервациялаш, яйлов, гўшт, сут, тухум, асал, пилла, жун, тери, қоракўл тери, мўйна, қаймоқ, пишлок, бринза, творог, лактация, ийдириш, сўйим вазни, сўйим чиқими, гўшторлик коэффициенти.

Ишлаб чикувчилар, келишилган асосий турдош кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Самарқанд ветеринария медицинаси институти

Ректор Х.Б.Юнусов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни ривожлан-
тириш тадқиқотлари ва илғор техноло-
гияларни тадбиқ этиш маркази

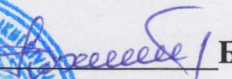
Директор З.Хакимов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Ветеринария ва чорвачиликни
ривожлантириш давлат кўмитаси

Раис Б.Т.Норқобилов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Тошкент давлат аграр
университети

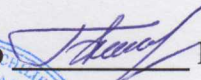
Ректор Б.А.Сулаймонов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

Қоракўлчилик ва чўл экологияси
илмий-тадқиқот институти

Директор Н.А.Бобоқулов

202_ йил « _____ » _____

М.Ў.

**Самарқанд ветеринария медицинаси институтида ишлаб чиқилган
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг
ўқув режа ва малака талаблари лойиҳаларини турдош ОТМ
Тошкент давлат аграр университети билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ**

Самарқанд шахри

27 июль 2020 йил

Раис: А.А.Элмуродов – Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б, қ.х.ф.д., доцент.

Котиб: Б.С.Яхяев - таянч ОТМ кенгашининг котиби.

Қатнашдилар: Самарқанд ветеринария медицинаси институтидан: ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б, қ.х.ф.д., доцент А.А.Элмуродов, илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, профессор А.С.Даминов, ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент Р.Ф.Рўзикулов, факультет декани, доцент Ҳ.Б.Ниёзов, факультет декани Р.Б.Давлатов, ўқув ишлари бўйича декан муовини С.Ф.Холиқов, кафедра мудирлари: профессор Н.Б.Дилмуродов, доцент Б.Д.Нарзиев, доцент Ш.Н.Насимов, доцент Н.Б.Рўзикулов, доцент, в.ф.д. Ю.С.Салимов, доцент Д.Э.Эшимов, доцент З.Ж.Шапулатова, доцент Т.И.Тайлоқов, профессорлар: Қ.Н.Норбоев, У.К.Избасаров, Х.С.Салимов, Б.Б.Бакиров, в.ф.д., доцент Б.М.Эшбуриев, доцентлар: Н.О.Фармонов, Х.К.Бозоров, П.С.Хақбердиев, С.М.Муродов, Б.А.Кулиев, кенгаш котиби, доцент Б.С.Яхяев.

Турдош ОТМ Тошкент ДАУдан: ўқув ишлари бўйича проректор, қ.х.ф.д. С.Я.Исломов, ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент М.Атабоев, “Умумий зоотехния” кафедраси доценти, в.ф.н. М.Ғойибова, қ.х.ф.н., О.Шарипов, ассистент Б.Ўлмасов, жами 30 киши.

Кун тартиби:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти Ижодий ишчи гуруҳлари томонидан кредит-модуль тизими асосида тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди:

А.А.Элмуродов - Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б, қ.х.ф.д., доцент. Ҳурматли йиғилиш қатнашчилари!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги ПҚ-4749-сонли қарорлари, 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар буюртмачилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида қуйидаги 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қорақўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқиччилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асалариччилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликшунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари
7	5A440115	Фавкулдда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат саломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қорақўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик
12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қорақўлчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимликшунослик бўйича)

Ана шу ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза билдириб, таклифлар беришларини сўради.

Сўзга чиқдилар:

1. Р.Ф.Рўзикулов – Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, доцент. Институтимиз “Ветеринария” ва “Зоотехния” таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги магистратура мутахассисликлари бўйича таянч ОТМ ҳисобланади. Шунинг учун, институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан 14 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг кредит-модуль тизими асосида Малака талаблари ва ўқув режалари тайёрланди. Ушбу жараёнга институт профессор-ўқитувчилари билан бир қаторда турдош ОТМ – Тошкент ДАУдан доцент, в.ф.н М.Ғойипова, к.х.ф.н., О.Шарипов ва Б.Ўлмасовлар ҳам жалб этилди. Хориж давлатларнинг бу соҳадаги тажрибалари ва кадрлар буюртмачиларининг фикр-мулоҳазалари ҳамда таклифлари ўрганилди. Шунинг учун ушбу Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

2. Қ.Н.Норбоев - профессор. Институтимизда ветеринария ва чорвачилик соҳаларининг энг етук профессор-ўқитувчилари фаолият юритишмоқда. Ҳозирги кунда ветеринария ва чорвачилик соҳаларининг олий маълумотли мутахассисларга бўлган эҳтиёжини инобатга олиб, мутахассислар тайёрлашнинг долзарб масалалари, муаммо ва ечимларининг аксини топган ҳолда кредит-модуль тизимига асосланган ушбу МТ ва ЎРлар тайёрланди. Сизлардан институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан тайёрланган МТ ва ЎРларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

3. С.Я.Исломов - ТошДАУнинг ўқув ишлари бўйича проректори, к.х.ф.д., профессор. Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган Малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда тайёрланган. Хориж давлатларининг бу соҳадаги бакалавр ва магистрлар тайёрлашда мавжуд МТ ва ЎР ўрганилган. Турдош бўлган бизнинг университетимиз профессор-ўқитувчилари томонидан берилган таклифлар инобатга олинган. Ушбу МТ ва ЎР ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қилишларингизни сўрайман.

3. М.Э.Ғойибова - ТошДАУнинг доценти, ветеринария фанлари бўйича фалсафа доктори. Таянч Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида тайёрланган 14 бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари бугунги кунда Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш талабларига тўлиқ жавоб беради. Чунки унда ветеринария ва чорвачилик соҳаларини қамраб олган фанлар киритилган ҳамда таклифлар эътиборга олинган. Мен ҳам ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия қиламан.

4. Йиғилишда, шунингдек, профессорлар Қ.Н.Норбоев, Б.Бакиров, доцентлар Н.Фарманов, Қ.Ҳайдаров, Б.Яхяевлар сўзга чиқиб, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режалар ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирдилар ҳамда уларни ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тасдиқлашга тавсия қилишдилар.

5. А.А.Элмуродов. Институтда кадрлар истеъмолчилари, хорижий тажрибалар ва кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган ва муҳокама қилинган 14 бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВда ташкил қилинган ишчи гуруҳ

ходимлари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда тасдиқлаш учун ОЎМТВга топширишни таклиф қиламан.

Йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида:

қ а р о р к и л и н д и :

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари, хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги 17 магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда, кадрлар истеъмолчилари ва турдош ТошДАУнинг таклифлари инobatга олинган ҳолда тайёрланганлиги инobatга олинсин.

2. Кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВда ташкил қилинган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун топширилсин.

Мажлис раиси

Котиб

А.А.Элмуродов

Б.С.Яхяев

**Самарқанд ветеринария медицинаси институти бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқувчилар ва кадрлар истеъмолчилари ўртасида
КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ**

Самарқанд шаҳар

27 – июль 2020 йил

Биз қуйида имзо қўювчилар:

- **кадрлар истеъмолчилари:** Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси Б.Норқобилов, Ветеринария илмий-тадқиқот институтининг директори Б.Элмуродов, Тошкент давлат аграр университетининг ўқув ишлари бўйича проректори С.Исломов,

- **ишлаб чиқувчилар:** Самарқанд ветеринария медицинаси институтининг ўқув ишлари бўйича проректори в.в.б А.Элмуродов, “Ветеринария профилактикаси ва даволаш” факултети декани Х.Ниёзов, “Ветеринария диагностикаси ва озиқ-овқат хавфсизлиги” факултети декани Р.Давлатов, “Зооинженерия” факултети декани Э.Шаптақовлар институтда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган қуйидаги 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларининг таркиби билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қорақўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқиччилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асалариччилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари
7	5A440115	Фавкулудда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат саломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қорақўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик

12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик махсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қоракўлчилик махсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимлиқшунослик бўйича)

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарорлари, “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида Самарқанд ветеринария медицинаси институти томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та бакалаврият таълим йўналишлари ва уларнинг негизидаги 17 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларида хорижий тажрибалар ва кадрлар истеъмолчиларининг олий малакали кадрларга қўядиган талаблари ҳамда таклифлари инобатга олинган.

2. Кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ОЎМТВ томонидан тузилган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этамиз.

**Ўзбекистон Республикаси Ветеринария
ва чорвачиликни ривожлантириш
давлат қўмитаси раиси**

Б.Норқобилов

**Ветеринария илмий-тадқиқот
институтининг директори**

Б.Элмуродов

**Тошкент давлат аграр университетининг
ўқув ишлари бўйича проректори**

С.Исломов

**Самарқанд ветеринария медицинаси
институтининг ўқув ишлари
бўйича проректори в.в.б.**

А.Элмуродов

**Ветеринария профилактикаси
ва даволаш факултети декани**

Х.Ниёзов

**Ветеринария диагностикаси ва
озиқ-овқат хавфсизлиги факултети декани**

Р.Давлатов

Зооинженерия факультети декани

Э.Шаптақов

Ишчи гуруҳ аъзолари томонидан қуйидаги 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқилди:

№	шифр	Таълим йўналишлари
1	5440100	Ветеринария медицинаси (фаолият турлари бўйича)
2	5440100	Ветеринария медицинаси (йирик шохли моллар касалликлари)
3	5440200	Ветеринария фармацевтикаси
4	5440300	Ветеринария диагностикаси ва лаборатория ишлари
5	5440400	Ветеринария санитария экспертизаси
6	5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)
7	5410600	Зооинженерия (қоракўлчилик)
8	5410600	Зооинженерия (йилқичилик ва туячилик)
9	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
10	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
11	5410200	Агрономия(ем-хашак экинлари)
12	5411300	Ўсимликшунослик (яйлов чўл ўсимликишунослиги)
13	5411400	Чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш технологияси
14	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
№	шифр	Таълим мутахассисликлари
1	5A440101	Ҳайвонларга ташхис қўйиш ва даволаш
2	5A440102	Ветеринария жарроҳлиги
3	5A440103	Ветеринария фармакологияси ва токсикологияси
4	5A440105	Ветеринария санитарияси, ветеринар-санитарлик экспертизаси ва чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлаш гигиенаси
5	5A440107	Ветеринария микробиологияси, вирусологияси, эпизоотологияси, микологияси ва иммунологияси
6	5A440108	Ҳайвонларнинг паразитли ва юқумли касалликлари
7	5A440115	Фавқулдда вазиятларда ветеринария назорати ва жамоат спломатлигини сақлаш
8	5A410601	Паррандачилик
9	5A410602	Қоракўл қўйлари селекцияси
10	5A410603	Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш, кўпайтириш ва уларнинг селекцияси (ҳайвонот турлари бўйича)
11	5A410604	Чорвачилик
12	5A410605	Наслчилик
13	5A411401	Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва қайта ишлашнинг анъанавий ҳамда инновацион технологияси ва сертификацияси
14	5A411402	Қоракўлчилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш
15	5A320501	Биотехнология (ветеринария бўйича)
16	5A320501	Биотехнология (чорвачилик бўйича)
17	5A320501	Биотехнология (ўсимликишунослик бўйича)

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюрмачилари ва истемолчилари, турдош Тошкент ДАУ билан келишув баённомаси олинган.

Сизлардан тайёрланган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

Сўзга чиқдилар:

1. **Ниёзов Ҳ.Б. – бирлашма аъзоси, доцент.** Самарқанд ВМИ таянч бўлган таълим йўналишлари ва мутахассислари бўйича кенгаш раисининг муовини, “Ветеринария профилактикаси ва даволаш” факультетининг декани. Хурматли бирлашма аъзолари, профессор-ўқитувчиларимиз халқаро тажрибаларни ўрганиб, уларни таҳлил қилиб, Республикамиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболларини, фан, технология ютуқларини ва кадрлар истеъмолчиларининг талабларини инобатга олиб, кредит-модуль тизими асосида 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишди. Мен ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этаман.

2. **Норбоев Қ.Н. – бирлашма аъзоси, профессор.** Хурматли бирлашма аъзолари, институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режалари кўйилган талабларни ўзида тўлиғича акс эттирган ва меъёр талабларига тўлиқ жавоб беради. Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда ветеринария ва чорвачиликда замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни бажаришга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этаман.

3. **Бирлашма аъзоларидан:** профессорлар А.С.Даминов, Р.Б.Давлатов, Н.Б.Дилмуродов, Б.Б.Бакиров, ветеринария фанлари докторлари Б.М.Эшбўриев, Ю.С.Салимов, доцентлар: Н.О.Фарманов, Қ.Ҳ.Ҳайдаров, Э.С.Шаптақовлар ҳам сўзга чиқиб, кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини замонавий талаблар асосида тайёрланган, уларда хорижий тажрибалар ҳамда ветеринария ва чорвачиликнинг барча соҳаларидаги ислохатлар инобатга олинган деб таъкидлашдилар. Шунингдек, улар ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ҳамда ОЎМТВ томонидан тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этишдилар.

4. **Юнусов Х.Б. - бирлашма раиси, профессор.** Институтимиз профессор-ўқитувчилари томонидан кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тайёрланган, уларда Республикамиз чорвачилиги ва ветеринария соҳасида рўй бераётган иқтисодий ислохатлар ҳамда халқаро тажрибалар тўлиғича ўз аксини топган деб ўйлайман.

Шунинг учун муҳокамага қўйилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш, тасдиқлаш ва келишиш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

Йиғилиш қарор қилади:

1. Самарқанд ветеринария медицинаси институти профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режалари маъқуллансин.

2. Хорижий тажрибалар ҳамда кредит-модуль тизими асосида ишлаб чиқилган 14 та таълим йўналишлари ва 17 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигида ташкил қилинган ишчи гуруҳ вакиллари томонидан экспертизадан ўтказиш ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва келишиш учун Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни тадбиқ этиш марказига топширилсин.

Ветеринария медицинаси ва чорвачилик
ўқув-услубий бирлашма раиси, профессор

 Х.Б.Юнусов

Ўқув-услубий бирлашма котиби, доцент

 Р.Ф.Рўзикулов

**5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) бакалавриат таълим
йўналишининг малака талабларини
ишлаб чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқишда куйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 16 мартдаги “Чорвачиликда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришда доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2841-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Самарқанд ветеринария медицинаси институтини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-3703-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 мартдаги “Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги ПҚ-4254-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли Фармони;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 11 августдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимча киритиш ҳақида”ги 476-сон қарори.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Янги малака талаблари бўйича тайёрланган ўқув режасида жами 240 кредит ажратилди ва ҳар бир семестр учун талабанинг ўқув юкласи 30 кредит қилиб белгиланиб, ўқув блоклари ва фанларига кредитлар

тақсимланди. “Табийий-илмий ва гуманитар фанлар” блокининг умумий юклама ҳажми 26,5%дан 21,7% гача камайтирилди. “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 42,5% дан 43,1% гача, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 25 % дан 30,6 % гача оширилди. Шу билан бирга аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 30 соатдан 26 соатга қисқартирилди. Шунингдек, таълим олувчиларни кўпроқ касбий амалий малака ва кўникмага эга бўлишини таъминлаш мақсадида, ўқув жараёнининг назарий қисми - маърузалар ҳажми 40% дан 34 % га камайтирилиб, амалий-лаборатория машғулотлари ҳажми 60% дан 66 % га оширилди.

Ушбу малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаблари миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Кредит-модуль тизимига мўлжалланган малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланди.

Кредит-модуль тизими асосида ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этади.

5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жахон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талаблари кредит-модуль тизими бўйича халқаро амалиётдаги академик талаблар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

**Самарқанд ветеринария медицинаси
институтининг ўқув ишлари бўйича
проректори в.в.б.**

А.А.Элмуродов

**5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши
учун тайёрланган Малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёвнинг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2019 йил 8-октябрдаги ПФ-5847-сонли, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харакатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури асосида 5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

Ушбу Малака талабалари таълим жараёнини модуль-кредит тизимида ўтишга асосланган бўлиб, 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи, касбий фаолиятининг соҳалари ва объектлари, касбий фаолиятларининг турлари ва касбий вазифалари баён этилган. Бундан ташқари, таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларнинг таърифида умумий ва касбий компетенциялар соҳага оид бўлиб улар тўғри акс эттирилган.

5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар қисмида ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилганлиги тўғрисида баён этилган, яъни ушуб соҳа учун мутахассисларни тайёрлашда жаҳон таълим стандарлари жорий этиб таълим соҳаси ислоҳ бўлаётганлиги тўғрисида дарак беради.

Юқорида келтирилганлардан хулоса қилиш мумкинки, 5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

Самарқанд вилояти ҳудудий
“Чорванасл” маркази директори

Ш.Ташпулатов

**5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалариат таълим йўналиши
учун тайёрланган Малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Юртимизда олий таълим соҳасида олиб борилаётган ислохотлардан асосий мақсадлардан бири, соғлом ва баркамол, билимли, юксак маънавий-ахлоқий фазилатларга эга бўлган авлодни шакллантиришдан иборат. Айнан ана шу мақсадга эришиш учун Президент раҳнамолигида янги даврда яшайдиган, янгича фикрлайдиган, янги ишлаб чиқариш, ижтимоий шароитларда фаолият кўрсатадиган, замонавий касбий маҳоратга эга бўлган мутахассис кадрлар тайёрлашнинг модели ҳаётга тадбиқ этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёвнинг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2019 йил 8-октябрдаги ПФ-5847-сонли, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харакатлар стратегиясини “Илим, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури асосида 5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалавриат таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган Малака талабалари таълим жараёнини модуль-кредит тизимида ўтишга асосланган бўлиб, у уч қисмдан иборат. Биринчи бўлимида таълим йўналишининг умумий таснифи, иккинчи бўлимида бакалаврнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар ва учинчи бўлимида ўқув режаси ва фанлар дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳамда ўқув режасидаги юклама ҳажми баён этилган.

Юқорида келтирилганлардан хулоса қилиш мумкинки, 5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) бакалавриат таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари кредит-модуль тизими асосида шакллантирилганлиги тўғрисида баён этилган, яъни ушуб соҳа учун мутахассисларни тайёрлашда жаҳон таълим стандарлари жорий этиб таълим соҳаси ислох бўлаётганлиги тўғрисида дарак беради. Ушбу мақсадда чорвачилик соҳаси учун мутахассислар тайёрлаш Давлат Таълим Стандартлари талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

ТошДАУ, “Умумий зоотехния
кафедраси мудири, қ.х.ф.д., доцент

Ў.Соатов

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини халқаро
тажрибалар билан қиёсий таққослаш тўғрисидаги тахлилий
маълумотлар

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳоҳлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалаврият таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналиш бўлиб, нафақат Ўзбекистон Республикаси балки бошқа Европа, Америка, Осиё, МДХ давлатлари чорвачилик тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил қилишни ва ривожлантиришни талаб қилмоқда. Юқоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда яратилаётган 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналишининг малака талаби жаҳон андозаларига мос равишда бўлиб, бошқа давлатларнинг модуль-кредит таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши бўйича малака талаби ривожланган давлатларининг малака талаблари билан таққосланган ҳолда тузилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор **в.в.б.**

А.Элмуродов

**5410600 – Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши учун
тайёрланган Малака талабларига**

ТАҚРИЗ

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг “2020-2021 ўқув йиидан таълим жараёнини кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида” буйруғи асосида Самарқанд ветеринария медицинаси институти томонидан 5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши учун Малака талаблари илғор хорижий тажрибалар асосида, кадрлар буюртмачиларининг талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиқиб ишлаб чиқилган.

Мазкур малака талаби 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжаликлари таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талабалари таълим жараёнини модуль-кредит тизимига ўтишга асосланган бўлиб, бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи, касбий фаолиятининг соҳалари ва объектлари, касбий фаолиятларининг турлари ва касбий вазифаларига таъриф берилган. Шу билан биргаликда, таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларнинг таърифида умумий ва касбий компетенциялар соҳага оид бўлиб улар тўғри акс эттирилган.

Мазкур бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар қисмида ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилганлиги тўғрисида баён этилган, яъни ушуб соҳа учун мутахассисларни тайёрлашда жаҳон таълим стандарлари жорий этиб таълим соҳаси ислоҳ бўлаётганлиги тўғрисида дарак беради.

Хулоса қилиш мумкинки, Мазкур малака талаби Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ҳамда шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш учун тавсия қиламан.

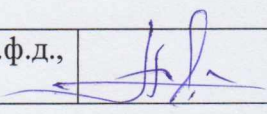
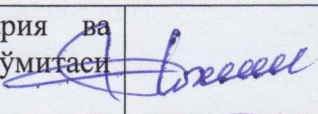
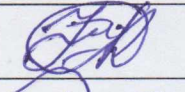

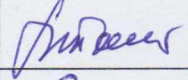
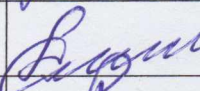
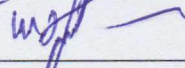
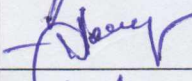
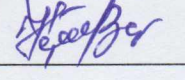
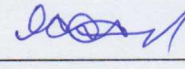

“Чорвачилик ва паррандачилик”

илмий-тадқиқот институти директори, к.х.ф.н.

А. Нурматов

**5410600 - Зооинженерия (турлари бўйича) бакалавриат таълим йўналиши бўйича
малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи
Ишчи гуруҳ таркиби**

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Элмуродов А.А.	Ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б., к.х.ф.д., доцент	
Аъзолари:			
2	Жабборов Ш.А.	Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси раисининг биринчи муовини, в.ф.д.	
3	Даминов А.С.	Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, в.ф.д., профессор	
4	Рўзиқулов Р.Ф.	Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи, в.ф.н., доцент	
5	Тоштемиров Р.М.	Таълим сифатини назорат қилиш бўлими бошлиғи, в.ф.н., доцент	
6	Фармонов Н.О.	Мониторинг ва ички назорат бўлими бошлиғи, в.ф.н., доцент	
7	Шаптаков Э.С.	Зооинженерия факультети декани, к.х.ф.н., доцент	
8	Амиров Ш.Қ.	“Қорамолчилик, йилқичилик ва қорақўлчилик” кафедраси мудири, к.х.ф.н., доцент	
9	Норбаева М.Қ.	Паррандачилик, балиқчилик ва асаларичилик” кафедраси мудири, к.х.ф.н., доцент	
10	Яхяев Б.С.	“Ҳайвонларни озиклантириш технологияси” кафедраси мудири, к.х.ф.н., доцент	
11	Хўжамов Ж.Н.	“Ҳайвонлар генетикаси, селекцияси, урчитиш ва кўпатириш” кафедраси мудири, PhD, катта ўқитувчи	

Ўқув ишлари бўйича проректор в.в.б.

А.А.Элмуродов

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Америка Қўшма Штатлари (бакалаврият)	Австрия (бакалаврият)	Янги Зеландия (бакалаврият)
1.	Бошланиши	умумий ўрта, ўрта махсус профессионал таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг
2.	Давомийлиги	4 йил	3 йилдан- 4-5 йилгача	3 йилдан- 4-5 йилгача	3 йилдан- 4-5 йилгача
3.	Таълим олувчилар сони	20-25	4 -10 ва ундан ортиқ	1-12 ва ундан ортиқ	1-12 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хужаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда, шунингдек талабанинг хохишига кура фермер хужаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда
5.	Таълим берувчилар	Аграр университетларидаги чорвачилик мутахассислиги бўйича фан доктори, фан номзоди ёки амалий машғулотлар учун магистратура дипломига эга профессор-ўқитувчилар, малака ошириш курсини тугатган олий маълумотга эга бўлган-ўқитувчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича бошқа тор доирадаги мутахассислар – тренерлар.	Университетда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий малумотли лаборатория ходимлари, шунингдек ишлаб чиқариш билан узвий боғлиқликда фаолият юритадиган илмий тадқиқотчилар	Университетдаги тегишли кафедраларда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий маълумотли лаборатория ходимлари	Университетдаги тегишли кафедраларда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий маълумотли лаборатория ходимлари
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: тегишли кафедра мудирлари ва декан шунингдек университет рахбарияти	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар

			укитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.	белгиланган фан тугагач талабалар укитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.	укитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.
--	--	--	--	--	--

ANIMAL SCIENCE (396)
Bachelor's curriculum
Study plan
GENERAL MODULE

Subject code	Subject	ECTS	Study year, term						
			1.		2.		3.		
			a	s	a	s	a	s	
VL.1302	Introduction to animal science studies	1.0	P*						
VL.1303	Basics of scientific research	2.0	P						
VL.0189	General chemistry	5.0	E*						
KE.0027	English for specific purposes	1.0+3.0	P	E					
MI.0348	Risk analysis and safety in working environment	3.0			P				
Submodule: Environmental management and bioeconomy (8 ECTS)									
PK.1707	Environmental protection and management	4.0	P						
MI.1930	Basics of bioeconomy	4.0					P		
	Total	23.0	13.0	3.0	3.0			4.0	

Abbreviations: a-autumn; s-spring;

E -differentiated assessment (A,B,C,D,E,F); P- non-differentiated assessment (pass/fail)

SPECIALITY MODULE

Subject code	Subject	ECTS	Study year. term						
			1.		2.		3.		
			a	s	a	s	a	s	
Submodule: Animal structure and function (14 ECTS)									
VL.0132	Morphology of domestic animals	3.0	E						
VL.0173	Biochemistry and basics of molecular biology	7.0		E					
VL.0065	Basics of animal physiology	4.0		E					
Submodule: Animal breeding (15 ECTS)									
VL.0419	Animal genetics	4.0	E						
VL.0413	Informatics and biometry	4.0		E					
VL.0661	Animal breeding	7.0			E				
Submodule: Forage production and animal nutrition (16 ECTS)									
PK.0018	Agricultural plants	3.0	P						
PK.1222	Basics of agronomy and forage production	6.0		E					
VL.0656	Animal nutrition	7.0			E				
Submodule: Animal welfare, health and reproduction (15 ECTS)									
VL.1215	Microbiology and immunology	3.0	P						
VL.0660	Animal behaviour, welfare and protection	3.0			P				
VL.0139	Animal hygiene and basics of veterinary medicine	5.0			E				
VL.0083	Animal reproduction	4.0					E		
Submodule: Animal production (55 ECTS)									
VL.0580	Applied animal husbandry	4.0	E						
TE.0160	Basics of farm mechanization in animal production	4.0		P					
VL.0494	Practical training in animal husbandry	2.0		P					
VL.0291	Cattle production	6.0				E			
VL.0480	Pig production	6.0				E			
VL.0741	Sheep and goat production	5.0				E			
VL.0320	Poultry production	5.0				E			
VL.0688	Horse management	5.0					E		
VL.1309	Rabbit production	2.0					P		
VL.0464	Practical training on livestock farm	6.0					P		
VL.0262	Organic animal production	4.0						E	
VL.0122	Basics of dairy technology	2.0						P	
VL.0615	Basics of meat technology	2.0						P	
Submodule: Rural entrepreneurship (12 ECTS)									
MS.0812	Basics of rural entrepreneurship	4.0			E				
MS.0197	Agricultural economics	4.0					E		
MS.0813	From idea to business plan	4.0						P	
	Total	127.0	17.0	27.0	21.0	27.0	23.0	12.0	

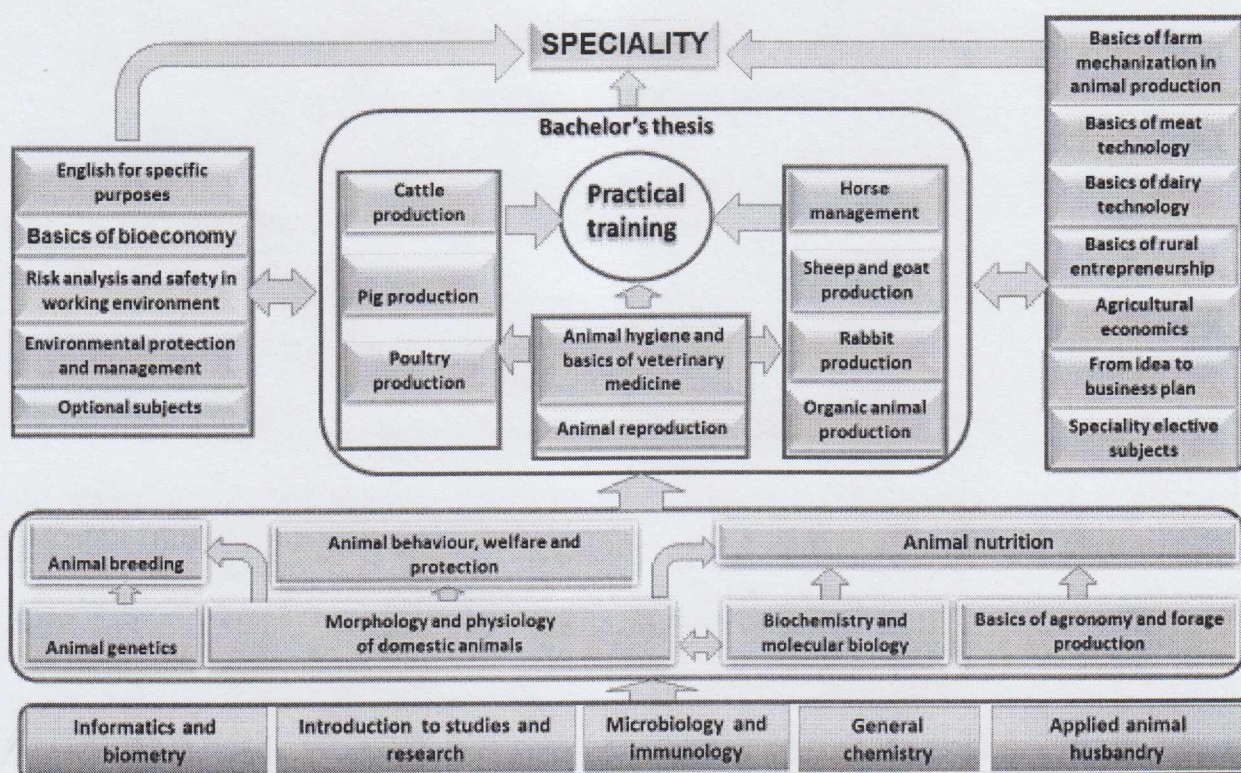
SPECIALITY ELECTIVE SUBJECT MODULE

Subject code	Subject	ECTS	Study year. term					
			1.		2.		3.	
			a	s	a	s	a	s
VL.0573	Apiculture	4.0		P	P	P	P	P
VL.1144	World animal production	2.0		P		P		P
VL.0734	Dog husbandry	4.0			P		P	
VL.0336	Human nutrition	4.0			P		P	
VL.1222	Food safety management system in food processing	4.0				E		E
VL.1211	Basics of aquaculture	3.0			P		P	
VL.0541	Fur Farming	2.0					P	
VL.0967	Bovine artificial insemination	2.0						P
Student can choose elective subjects at least 12 ECTS		12.0			6.0	3.0		3.0

All curriculum

Module	ECTS	Study year. term					
		1.		2.		3.	
		a	s	a	s	a	s
<i>General module</i>	23.0	13.0	3.0	3.0		4.0	
<i>Speciality module</i>	127.0	17.0	27.0	21.0	27.0	23.0	12.0
<i>Speciality elective subject module</i>	12.0			6.0	3.0		3.0
<i>Optional subjects</i>	8.0					3.0	5.0
<i>VL.1216 Bachelor's thesis or VL.1217 Bachelor's examination</i>	10.0						10.0
TOTAL	180.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0

General structure of the curriculum

The School of Environmental and Biological Sciences at Rutgers

Overview

Animal Science is a popular program for many students enrolled at the Rutgers University, School of Environmental and Biological Sciences. Over 450 upper class students are enrolled as majors. In addition, approximately 90 first-year and 35 transfer students declare Animal Science as their major each year. Minors are also offered in Animal Science, Companion Animal Science, Equine Science, and Endocrine Physiology and Health Sciences.

The curriculum provides students with the science, skills, and experience to be competitive for entrance into professional schools (veterinary, graduate, medical, etc.) or employment in animal science related fields. Graduates are regarded very highly by professional schools and employers. Each year approximately 15 to 20 graduates are admitted to veterinary schools. Other students elect to continue their education in graduate or medical schools. Many companies located in New Jersey, New York, and Pennsylvania that conduct large and small animal research and develop and market human and animal health and nutritional products provide numerous employment opportunities for our graduates with B.S. degrees. Commercial dairy, horse and livestock farms, historical agricultural farms, and zoos also provide employment opportunities.

A farm complex is maintained on-campus for dairy cattle, deer, goats, horses, sheep, and swine. Laboratory animals are also maintained for research and instructional purposes. These animal facilities are very important as they supplement formal coursework and permit students to take practicums and conduct independent research projects, thus receiving "hands-on" experience in the handling, management, feeding, reproduction, physiology, and behavior of animals.

All faculty members have a Ph.D. degree in their area of specialization; several also have a veterinary degree. Their responsibilities include teaching, student advising, and conducting research and outreach activities in fields related to animal science. The faculty are instrumental in providing students with experience in state-of-the-art techniques used in molecular biology, nutrition, physiology, and behavior of animals.

Школа экологических и биологических наук в Рутгерсе

ОБЗОР

Animal Science - популярная программа для многих студентов, обучающихся в Университете Рутгерса, Школе экологических и биологических наук. Более 450 студентов высших учебных заведений поступили в качестве специальностей. Кроме того, примерно 90 студентов первого курса и 35 учащихся ежегодно объявляют о существовании науки о животных. Несовершеннолетние также предлагаются в Animal Science, Companion Animal Science, Equine Science и эндокринной физиологии и медико-санитарных наук.

Учебная программа предоставляет студентам науку, навыки и опыт, чтобы быть конкурентоспособными для поступления в профессиональные школы (ветеринарные, выпускные, медицинские и т. Д.) Или занятия в областях, связанных с наукой о животных. Профессиональные школы и работодатели очень высоко оценивают выпускников. Каждый год примерно 15-20 выпускников принимаются в ветеринарные школы. Другие студенты предпочитают продолжать образование в аспирантуре или медицинских школах. Многие компании, расположенные в Нью-Джерси, Нью-Йорке и Пенсильвании, которые проводят крупные и мелкие исследования на животных, а также разрабатывают и продают здоровье и питание для людей и животных, предоставляют многочисленные возможности для трудоустройства наших выпускников с B.S. градусов.

Five student organizations act in support of the Animal Science program: Society of Animal Science, Veterinary Science Club, Seeing Eye Puppy Raising Club, Companion Animal Club and Equine Science Club. Each club sponsors invited speakers, field trips, and career orientation presentations that are both social and educational. These clubs contribute greatly to the success of Ag Field Day. The annual BBQ and the Petting Zoo are top Ag Field Day attractions due to the leadership of the Society of Animal Science and Veterinary Science Club, respectively.

The Animal Sciences Major

Any student enrolled in the School of Environmental and Biological Sciences (SEBS) may declare their major as Animal Sciences. In order to receive a Bachelor of Science degree, SEBS requires 128 credits be completed upon graduation. All students who declare an Animal Sciences major must complete the following core coursework in addition to the requirements for SEBS:

- General Biology (01:119:115-117)
- General Chemistry (01:160:161, 162, 171)
- Animal Science (11:067:142)
- Physiology (11:067:300 OR 01:146:356)
- Animal Reproduction (11:067:327)
- Animal Nutrition and Lab (11:067:330 & 11:067:331)
- Genetics (11:067: 328 OR 01:447:380)

Laboratory Animal Science

- Organic Chemistry and Lab (01:160:307, 308, 311)
- General Microbiology (11:680:390 OR 01:447:390)
- Basic Statistics for Research (01:960:401)
- Precalculus (01:640:111 & 112 OR 115) OR Calculus (01:640:135 OR 151)
- Laboratory Animal Science Management and Techniques (11:067:275)
- Animal Diseases (11:067:404)
- Animal Microtechniques and Tissue Culture (11:067:430)
- Principles and Applications of Microeconomics (11:373:121)

Коммерческие молочные, конные и животноводческие фермы, исторические сельскохозяйственные фермы и зоопарки также предоставляют возможности для трудоустройства.

ОСНОВНЫЕ ЖИВОТНЫЕ

Любой студент, обучающийся в Школе экологических и биологических наук (SEBS), может заявить о своем значении как Animal Sciences. Чтобы получить степень бакалавра наук, SEBS требует, чтобы после окончания учебы было заполнено 128 кредитов. Все ученики, которые объявляют крупную звезду животных, должны выполнить следующие основные курсовые работы в дополнение к требованиям для SEBS:

- Общая биология (01: 119: 115-117)
- Общая химия (01: 160: 161, 162, 171)
- Наука о животных (11: 067: 142)
- Физиология (11: 067: 300 или 01: 146: 356)
- Воспроизведение животных (11: 067: 327)
- Животное Питание и лаборатории

- Introduction to Microeconomics (01:220:102)
- Nine (9) credits Experience-Based Education; two (2) credits need to be Laboratory Animal Practicum (11:067:205)
- Six (6) credits of Advisor-Approved Electives

Production Animal Science

- Elementary Organic Chemistry and Lab (01:160:209 & 211)
- Precalculus (01:640:111 & 112 OR 115) OR Calculus (01:640:135 OR 151)
- Microeconomics (11:373:121 OR 01:220:102)
- Macroeconomics (11:373:122 OR 01:220:103)
- Introduction to Marketing (11:373:231)
- Introduction to Management (11:373:241)
- Introduction to Financial Accounting (33:010:272)
- Livestock Production and Management and Lab (11:067:336 & 338)
- Farm Productivity Analysis in the Animal Sciences (11:067:406)
- Six (6) Production Animal Science Course Electives
- Nine (9) credits of Experience-Based Education
- Six (6) credits of Advisor-Approved Electives

Fall 11:067:142
ANIMAL SCIENCE - 3 credits

Fall 11:067:201
DAIRY CATTLE PRACTICUM - 2 credits

Fall 11:067:202
SMALL RUMINANT PRACTICUM - 2 credits

Fall 11:067:203
SWINE PRACTICUM - 2 credits

Fall 11:067:205
LAB ANIMAL PRACTICUM - 2 credits

Fall 11:067:207
HORSE PRACTICUM - 2 credits

Fall 11:067:260
ANIMAL EVALUATION AND SELECTION - 3 credits

Fall 11:067:300

(11: 067: 330 и 11: 067: 331)

• Генетика (11: 067: 328 ИЛИ 01: 447: 380)

Лабораторная наука о животных

Органическая химия и лаборатория (01: 160: 307, 308, 311)

• Общая микробиология (11: 680: 390 или 01: 447: 390)

• Базовая статистика для исследований (01: 960: 401)

• Precalculus (01: 640: 111 и 112 OR 115) ИЛИ Исчисление (01: 640: 135 или 151)

• Управление и методы управления лабораторными животными (11: 067: 275)

• Болезни животных (11: 067: 404)

• Микротехнологии животных и культура тканей (11: 067: 430)

• Принципы и приложения микроэкономики (11: 373: 121)

• Введение в микроэкономику (01: 220: 102)

• Девять (9) кредитов на основе опыта; два (2) кредита должны быть лабораторными животными (11: 067: 205)

• Шесть (6) кредитов одобренных советником факультативов

Производство Наука животных

Элементарная органическая химия и лаборатория (01: 160: 209 и 211)

• Precalculus (01: 640: 111 и 112 OR 115) ИЛИ Исчисление (01: 640: 135 или 151)

• Микроэкономика (11: 373: 121 или 01: 220: 102)

• Макроэкономика (11: 373: 122 ИЛИ 01: 220: 103)

• Введение в маркетинг (11: 373: 231)

• Введение в управление (11: 373:

INTEGRATIVE PHYSIOLOGY - 4 credits	241)
Fall 11:067:301 INTEGRATIVE PHYSIOLOGY LAB - 1 credit	• Введение в финансовый учет (33: 010: 272)
Fall 11:067:327 ANIMAL REPRODUCTION - 3 credits	• Производство и управление животноводством и лаборатория (11: 067: 336 и 338)
Fall 11:067:330 ANIMAL NUTRITION - 3 credits	• Анализ продуктивности сельского хозяйства в науках о животных (11: 067: 406)
Fall 11:067:330 ANIMAL NUTRITION (ONLINE) - 3 credits	• Шесть (6) учебных курсов по естественным наукам
Fall 11:067:331 ANIMAL NUTRITION LABORATORY - 1 credit	• Девять (9) кредитов на основе опыта обучения
Fall 11:067:384 HORSE MANAGEMENT (ON CAMPUS, ONLINE) - 3 credits	• Шесть (6) кредитов одобренных советником факультативов
Fall 11:067:391 COMPARATIVE MAMMALIAN ANATOMY - 3 credits	Осень 11: 067: 142 ЖИВОТНАЯ НАУКА - 3 кредита
Fall 11:067:395 ANIMAL ASSISTED THERAPY - 3 credits	Осень 11: 067: 201 ПРАКТИКУМ ПО МОЛОЧНОГО СКОТА - 2 кредита
Fall 11:067:401 TOPICS IN EQUINE SCIENCE - 3 credits	Осень 11: 067: 202 ПРАКТИКУМ ПО МЕЛКИХ ЖВАЧНЫХ - 2 кредита
Fall 11:067:403 TECHNIQUES IN EQUINE EXERCISE PHYSIOLOGY - 3 credits	Осень 11: 067: 203 ПРАКТИКУМ ПО СВИНОВОДСТВО - 2 кредита
Fall 11:067:404 ANIMAL DISEASES - 3 credits	Осень 11: 067: 205 ЛАБОРАТОРИЯ ЖИВОТНОГО ПРАКТИКА - 2 кредита
Fall 11:067:411 STUDIES IN ANIMAL SCIENCE - credits by arrangement	Осень 11: 067: 207 ПРАКТИКУМ ПО КОНЕВОДСТВО - 2 кредита
Fall 11:067:450 ENDOCRINOLOGY - 4 credits	Осень 11: 067: 260 ОЦЕНКА И ВЫБОР ЖИВОТНЫХ - 3 кредита
Fall 11:067:460 ANIMALS AND THE LAW (ONLINE) - 3 credits	Осень 11: 067: 300 ИНТЕГРАЦИОННАЯ ФИЗИОЛОГИЯ - 4 кредита
Fall 11:067:461 TOPICS IN COMPANION ANIMAL ISSUES: ANIMALS AND HEALTH - 2 credits	Осень 11: 067: 301 ИНТЕГРАЦИОННАЯ ФИЗИОЛОГИЯ - 1 кредит

Ўзбекистон Республикаси ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси “Ўзбекчорванасл” агентлиги, Самарқанд ветеринария медицинаси институти 5410600-Зооинженерия (турлари бўйича) таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятиларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Таълим йўналиши		Таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятиларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
номи	шифри	Касбий фаолиятнинг соҳалари:
5410600	Зооинженерия (турлари бўйича)	<p>Бакалаврият таълим йўналиши – фан ва қишлоқ хўжалиги соҳасидаги йўналиш бўлиб, қишлоқ хўжалик ҳайвонларини урчитиш; наслчилик ишини олиб боришн, уларнинг ирсият ва ўзгарувчанлик белгиларнинг наслдан–наслга берилишини биометрик таҳлил қилиш; чорва моллари учун тўла қийматли озиқлантиришни ташкил этиш ва мустаҳкам озуқа базасини яратиш; чорва учун бино ва иншоатларини лойиҳалаштириш; гўшт, сут, тухум, тери, жун, балиқ, мўйна, асал, пилла ва бошқа иккиламчи чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш, ташиш, сақлаш, қайта ишлаш ва стандартлаш; чорвачиликда қўлланиладиган инновацион технологияларини жорий этиш; отларни машқ қилдириш; чорва моллари касалликлари ва уларни олдини олишни билиш; чорвачиликда ветеринария санитария тадбирларини амалга ошириш; чорвачилик маҳсулотларидан тайёр маҳсулотларга айлантириш; чорвачилик соҳаси ва хўжаликларнинг иқтисодий самарадорлигини ҳисоб-китоб қилишда амалга ошириш билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.</p> <p>Касбий фаолиятнинг объектлари:</p> <p>- зооинженерия тизимидаги жараёнлар, Республика Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси, Республика “Ўзбекчорванасл” агентлиги, вилоят ва туман ҳудудий “Чорванасл” марказлари, Республика “Қоракўлчилик” уюшмаси, вилоят ва туман ҳудудий “Қоракўлчилик” уюшмалари, Республика “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси, вилоят ва туман ҳудудий “Балиқсаноат” уюшмалари, Республика “Ўзбек асаларичилари” уюшмаси, ҳудудий “Асаларичилар” уюшмалари, Республика “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси, вилоят ва туман ҳудудий “Агропилла” уюшмалари;</p> <p>- зооветеринария шахобчалари, сунъий уруғлантириш пунктлари;</p>

- қорамол, қўй, қишлоқ хўжалик паррандалари, йилқи, туя, эчки, қуён, асалари, балиқ, пилла қурти, чўчқа ва мўйнали ҳайвонларини урчитишга ихтисослашган хўжаликлар;

- чорвачилик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган хўжаликлар ва корхоналар; омухта-ем ишлаб чиқариш завод ва корхоналари; илмий-тадқиқот жараёнлари;

- давлат, акционерлик ва хусусий компаниялар (фирмалар), ишлаб чиқариш бирлашмалари, иқтисодиётнинг турли соҳа ва тармоқларида бошқарув қарорларини амалга ошириш жараёнлари.

Касбий фаолиятнинг турлари:

- ташкилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш;
- ахборот-таҳлилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

Касбий фаолиятнинг умумий малака талабалари:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;

- ташкилот ва корхоналар фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий билимларни қўллаш орқали бошқариш;

- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалари ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;

- бирламчи ишлаб чиқарувчи бўғин ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;

- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;

- корхоналар ташкилий-бошқарув фаолиятида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантини танлаб олишни асослашда иштирок этиш;

- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш;

- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестицион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;

- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;

- ташкилотнинг ички ҳужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;

- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;

- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;

- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;

- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш усуллари бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиш;

- хўжалик юритувчи субъектларни замонавий бошқариш тизимини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;

- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш тизимини таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;

- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;

- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни тадбиқ этиш.

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;

- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

		<ul style="list-style-type: none"> - хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид хужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш; - ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш; - янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш; - соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш. - меъёрий-ҳуқуқий хужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш; - ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш; - музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш; - корпоратив ахборот тизимларини, молиявий-иқтисодий таҳлил ва молиявий ҳисоботни тайёрлашни, маълумотлар базасини юритишни билиш; - чорвачилик объектларида стратегик ва операцион бошқарув вазифаларини, ишни ташкил қилиш, бошқаришнинг замонавий технологияларини, ходимлар жамоасига етакчилик қилишни билиш; - қорамол, қўй, қишлоқ хўжалик паррандалари, йилқи, туя, эчки, қуён, асалари, балиқ, пилла, чўчқа ва мўйна ҳайвонларини урчитиш, чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш кўникмаларига эга бўлиш; - озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлигини таъминлашга қаратилган зоотехниявий тадбирларини амалга ошириш уқувига эга бўлиш; - ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этиш кўникмаларига эга бўлиш.
--	--	---

Ўзбекистон Республикаси Ветеринария ва
чорвачиликни ривожлантириш давлат қўмитаси,
“Ўзбекчорванасл” агентлиги Бош директори

А.Н. Абдуллаев